

תאריך עדכון: אוקטובר 2024

שם ומספר הקורס: 81-374/81-111

סבב רפואת משפחה

שם הקורס באנגלית: Family Medicine clerkship

שנת לימודים: תשפ"ה סמסטר: א' ב' היקף שעות: 4 ש"ש
אתר הקורס באינטרנט: מודל

א. מטרות הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס:

- הכרות עם הבעיות השכיחות שמציגים המטופלים הפונים לרופא משפחה והגישה הטיפולית
- הכרות עם המחלות הכרוניות בטיפולו של רופא המשפחה והגישה הטיפולית
- הכרות עם עבודתו של רופא המשפחה בטיפול בפרט במסגרת המשפחה והקהילה
- הכרות עם עבודתו של רופא המשפחה כחלק מרשת מטפלים בקהילה ובבי"ח - רפואיים, פרא-רפואיים ומוסדות הקהילה.

תוצרי למידה:

- הסטודנט ינהל מפגש עם מטופל שפנה למרפאה עקב בעיה חריפה מרשימת המטופלים של המדריך, שכולל: קבלת המידע והעלאת שאלות רלבנטיות על הבעיה שהביאה לפניו למרפאה, ביצוע בדיקה גופנית בסיום ירכיב רשימת בעיות וידע לדרג עפ"י סדר קדימות לטיפול ויציע תכנית לטיפול בבעיות שהעלה המטופל
- הסטודנט ינהל מפגש עם חולה כרוני מוזמן במפגש יקבל הסטודנט מידע על תולדות המחלה מפי המטופל וההתמודדות עם המחלה הכרונית במסגרת המשפחתית והחברתית. לאחר ביצוע בדיקה גופנית מקיפה עם דגשים על אברים הקשורים למחלה יסקור הסטודנט את הטיפול התרופתי וההיענות לטיפול לתרופות קבועות
  - הסטודנט יסכם את רשימת הבעיות של החולה ויעריך את מצב איזון המחלה ואת מידת הפגיעה באברי מטרה.
  - הסטודנט יציע תכנית של טיפול בהתאם למצבו של החולה: תרופתי, לא תרופתי, ולפי הצורך-נפשי, תעסוקתי.
  - לאחר הצגת המטופל והתכנית למדריך יציג הסטודנט למטופל את התכנית ויוודא הבנה והסכמה

הכרות הקהילה בה מתקיים הסבב

- הסטודנט יכיר את הקהילה בה הוא לומד (המדריך יציג ת"ז של המרפאה)
  - מספר המטופלים ע"י המדריך

- התפלגות האוכלוסייה עפ"י גיל ומין
- מגזר/דת/ארצות מוצא של האוכלוסייה
- תחלואה כרונית ביחידת המדריך
- מאפיינים חברתיים

ב. תוכן הקורס :

במסגרת הסבב תהיה לסטודנטים הזדמנות לשפר מיומנויות שנלמדו בעבר ולרכשו מיומנויות ספציפיות שבשימוש נפוץ ברפואת משפחה

- ניהול ראיון עם מטופל
- בדיקה גופנית
- הזמנת בדיקות מעבדה והדמיה
- פירוש בדיקות מעבדה
- פענוח ופירוש אק"ג
- בנית עץ משפחה :
- הכרות עם הכללים ושימוש בעת קבלת חולה כרוני
- הפניה ליעוץ - החלטה על צורך ביעוץ, כתיבת מכתב הפניה
- הפניה למיון/אשפוז - ההחלטה על צורך בהפניה, כתיבת מכתב הפניה
- קבלת חולה בקהילה לאחר אשפוז תוך הבנת הממשק בי"ח-קהילה וחשיבות שמירה על המשכיות הטיפול ומעקב עפ"י הנדרש

מהלך השיעורים :

ההדרכה היא פרטנית במרפאה וקהילת המדריך

- ההוראה ע"י תצפית בעבודת המדריך
- תצפית ושיתוף עם אנשי צוות נוספים במרפאה : אחיות, רוקחים, בעלי מקצועות פרא-רפואיים
- דיון עם המדריך
- התנסות בקבלת מטופלים
- למידה עצמית בהנחית המדריך
- למידה בימים מרוכזים (ימי רביעי בבי"ס לרפואה במהלך הסבב)

נושאים ללמידה עם המדריך

- תקשורת רופא חולה-ניהול הריאיון הרפואי
- בדיקות למניעה ראשונית במרפאה
- בנית תכנית לטיפול בחולה כרוני

- בניית תכנית לחולה מרותק
- עבודה בצוות-אחות, עו"ס, יחידה להמשך טיפול, לשכת הרווחה
- הפניה ליעוץ – מתי ואיך
- הפניה לאשפוז – מתי ואיך
- מעקב בעת אשפוז – תקשורת עם בייח
- מעקב אחר אשפוז – המשכיות הטיפול

נושאי ליבה להוראה בסבב

מחלות כרוניות

- סוכרת
- ל"ד
- מחלת לב איסכמית
- אי ספיקת לב
- אסטמה
- COPD
- דכאון
- חרדה

בעיות חריפות

- כאב ראש
- שיעול
- חום
- כאב בחזה
- כאב בטן
- תלונות דרכי השתן
- כאב גב
- כאבי מפרקים

נושאים ללמידה בכתה – מפגש שבועי

במסגרת הסבב מתקיימים מפגשי הוראה בימי רביעי. במפגשים מתקיימת למידה אקטיבית

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	מחלות כרוניות- יל"ד וסוכרת סיכון קרדיווסקולרי הגישה הביו- פסיכו-סוציאלית	הנחיות קליניות
2	כאב ראש כאב חזה כאב בטן בירור כבד זיהומיות	מאמרים
3	תעלומה רפואית כאב מחלות עור	סרטון וידאו
4.	הגיון רפואי רפואת הנקה	

ד. חובות / דרישות / מטלות :

מטלות הסטודנט במרפאה

- השתתפות בקבלת מטופלים תוך צפיה בעבודת המדריך.
  - הסטודנט יתלווה למדריך בכל פעילויותיו בשעות העבודה, ישתתף בישיבת צוות ויכיר את עבודת חברי הצוות במקצועות השונים
  - קריאת חומר נלווה בהנחית המדריך עפ"י בעיות שהציגו מטופלים שביקרו במרפאה
- קבלת חולים עצמאית בהשגחת המדריך:

- הסטודנט יקבל עצמאית לפחות 8 מטופלים עם בעיות חדות במהלך הסבב אחד מהמטופלים יוצג בבחינה בהצגה קצרה .
- הסטודנט יכיר לעומק 5 מטופלים עם מחלות כרוניות, רצוי שהאחד יהיה חולה המרותק לביתו עקב מחלתו או במהלך שיקום. אחד מהמטופלים הכרוניים יוצג בבחינה פרטים על המטלה של החולה הכרוני בנספח מטלות הסטודנט

מטופלים עם בעיות חדות:

המדריך יאתר ברשימה את המטופלים המתאימים מהרשימה לקבלה ע"י הסטודנט. הקבלה תתבצע עפ"י הכללים המפורטים לעיל.
הסטודנט יציין בטופס מרוכז את פרטי החולים שאותם קבל לבד (קובץ אקסל)

בעיות כרוניות:

המדריך יכין מראש רשימה של 5 חולים במחלות כרוניות שונות, מהם אחד לפחות מרותק לביתו. חולה אחד יבחר להכרות מעמיקה. הסטודנט ייפגש אתו לפחות פעמיים החל מהשבוע השני לסבב. בפעם הראשונה להכרות וסיכום הבעיות. במפגש השני תוצג לחולה תכנית הטיפול. במהלך המפגשים יתקיים דיון עם המדריך לפחות פעמיים. הגשת המטלה למדריך תתקיים בסוף שבוע שלישי כדי לקבל משוב לפני ההצגה בבחינה בתום הסבב.

הנחיות להצגת החולים בקובץ החולה הכרוני

הגשת מטלות הסטודנטים

המצגת של החולה הכרוני וההצגה קצרה של מפגש עם חולה אקוטי יוצגו ביום רביעי האחרון בסבב.

8-8.30 מפגש בוקר עם המדריך : הצגת חומר שנקרא עפ"י המלצה מיום קודם ודיון על המקרה

הרלבנטי

8.30-12:30 תצפית על המדריך וקבלת מטופלים במקביל

12:30-13:00 קריאה עפ"י הנחית המדריך

12:30-14:30 קבלת מטופלים לבד בהשגחת המדריך

14-15 סיכום היום : מקרים מיוחדים שנבדקו

סידור דומה לשעות הערב

ה. מרכיבי הציון הסופי :

- הערכת מדריך – 35% .
(בתוך הערכת המדריך קיימת התייחסות גם לנוכחות ועמידה בזמנים במרפאה)
- נוכחות (בשיעורים הפרונטליים ובזום) 10%
- הצגת חולה אקוטי – 20%
- מצגת חולה כרוני – 35%

ו. ביבליוגרפיה :

חומר חובה לקריאה –

הסבב מבוסס על חומר שנלמד במחלקות השונות לפני כן. הנחיות קליניות בהמלצת המדריך עפ"י החומר הקליני במרפאה

כמו כן החומר להכנה למפגשי ימי רביעי כפי שמתפרסמים בכל סבב.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים.

Primary Care Medicine: Office Evaluation and Management of the Adult Patient